

۳

کارگاه آموزشی نگارشی دیگر به مصیبت و بلاء

مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

عنوان و نام پدیدآور : کارگاه آموزشی نگرشی دیگر به مصیبت و بلاء
تألیف معاونت تحقیق مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام.
مشخصات نشر : مشهد: مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری : ۶۰ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی).
فروست : مجموعه کارگاه های آموزشی نگرشی دیگر؛ ۳.
شابک : ۹۷۸۶۰۰۹۲۴۲۶۴۱ : ۳۰۰۰ تومان
وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت : کتابنامه. واژه نامه.
موضوع : بلاها- جنبه های مذهبی- اسلام
موضوع : بلاها - جنبه های روان شناسی
موضوع : نگرش (روان شناسی) - تغییر
رده بندی کنگره : BP۲۲۵/۷۲۳ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۶۴
شماره کتابشناسی ملی : ۲۴۰۶۶۳۹

مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

مجموعه کارگاه های آموزشی « نگرشی دیگر » -

کارگاه آموزشی نگرشی دیگر به مصیبت و بلاء

تألیف: معاونت تحقیق مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

ناشر: انتشارات مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

چاپ اول، تابستان ۱۳۹۰

طراحی جلد، صفحه آرایی و نظارت چاپ: مؤسسه پژوهش های هنری آوای قلم

چاپ: گوتنبرگ

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

بهاء: ۳۰۰۰ تومان

آدرس: مشهد مقدس، بین چهارراه زرینه و چهارراه مقدم، کاشانی ۲۵، شماره ۴/۴۹۰

تلفن و فکس: (۴ خط) - ۰۵۱۱-۲۲۸۵۸۰۰۰

پایگاه اطلاع رسانی: www.islamicssystems.ir

پست الکترونیکی: info@islamicssystems.ir

« کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است. »

فهرست :

۲	مقدمه
۵	مرحله اول : تعیین هدف
	عنوان بحث : مصیبت و بلا . رمز خوشبختی / هدف بحث : تغییر نگرش نسبت به مصیبت و بلا
	الف (طرح مسئله
	پاسخ شما و جمع‌بندی گروهی
	ب (پاسخ پیشنهادی
۱۱	مرحله دوم : نقطه شروع
	عنوان بحث : واقعیت زندگی / هدف بحث : بنیاداسی ریشه لازم برای توجه به حقیقت مصیبت و بلا
	الف (طرح مسئله
	پاسخ شما و جمع‌بندی گروهی
	ب (پاسخ پیشنهادی
۱۷	مرحله سوم : نقطه مرکزی
	عنوان بحث : فعال‌سازی ظرفیت‌ها / هدف بحث : دستیابی به روح مصیبت و بلا،
	الف (طرح مسئله
	پاسخ شما و جمع‌بندی گروهی
	ب (پاسخ پیشنهادی
۲۳	مرحله چهارم : برنامه حرکت
	عنوان بحث : استرجاع صبورانه / هدف بحث : دستیابی به برنامه حرکت برای تحقق فعال‌سازی ظرفیت‌ها
	الف (طرح مسئله
	پاسخ شما و جمع‌بندی گروهی
	ب (پاسخ پیشنهادی
۲۹	مرحله پنجم : نقاط خطر و بحران
	عنوان بحث : خطرها در مسیر / هدف بحث : تعیین و تشخیص موقعیت‌های خطرناک و بحران‌ها
	الف (طرح مسئله
	پاسخ شما و جمع‌بندی گروهی
	ب (پاسخ پیشنهادی
۳۵	مرحله ششم : نقطه مقصد
	عنوان بحث : زندگی خوب و خوش / هدف بحث : بررسی کارکرد و اثر مصیبت و بلا، در زندگی
	الف (طرح مسئله
	پاسخ شما و جمع‌بندی گروهی
	ب (پاسخ پیشنهادی
۴۱	ضمائم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة على سيدنا محمد وآله الطاهرين واللعنة على أعدائهم أجمعين.

مقدمه:

سخن از «مصیبت و بلا» و «نگرشی دیگر» به آنست. بسیار شنیده و خوانده‌ایم که: «البلاء للولاء»^۱ یا «هرکه در این بزم مقرب‌تر است، جام بلا بیشترش می‌دهند». همچنین بسیار دیده‌ایم که به فرد مصیبت‌زده می‌گویند: «خداوند به شما صبر جمیل و اجر جزیل عنایت فرماید». شنیدن، خواندن و دیدنی که بیش و نگرش ما را رقم زده و بعضا شیئات و اشکالاتی را در ذهن پدید می‌آورد. اما آیا حقیقت مصیبت و بلا همین است؟!

در بسیاری از موارد، انسان‌ها به دلیل کاربردی نبودن شناخت و ناتوانی در به‌کار بستن آگاهی‌ها، در عمل و عینیت زندگی، با مشکلات عدیده و پیش‌بینی‌نشده‌ای روبرو می‌شوند. به‌راستی چرا قادر به استفاده از معلومات خود در زندگی نبوده و از شیرینی طعم عمل آگاهانه و عالمانه به آموزه‌های دین بی‌بهره‌ایم؟ جواب در عدم شناخت صحیح از مفاهیم دینی و معرفتی است.

مصیبت و بلا، یک موضوع مستقل و مفرد در گوشه‌ای از زندگی نیست. بلکه یک سیستم^۲ روحی، فکری و رفتاری است که آثار و اهداف تعیین‌شده‌ای را دنبال می‌کند. برای درک حقیقت مصیبت و بلا و کسب نگرش مطلوب نسبت به آن، باید سیستمی بودن، هدفمند بودن و تأثیر آن در کیفیت زندگی را با استفاده از روش آموزشی خلاق و فعال به‌دست آورد. از همین رو، «کارگاه آموزشی نگرشی دیگر به مصیبت و بلا»، با هدف ارائه تبیینی صحیح از حقیقت مصیبت و بلا و تشریح سیستمی بودن آن، در قالب روش آموزش کارگاهی^۳، توسط «مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام» تدوین شده و هم‌اکنون در اختیار شما عزیزان می‌باشد.

محتوای کارگاه:

برای شناخت یک موضوع به شکل منطقی و سیستمی، ابتداء باید هدف کلی آن بررسی شود. سپس نقطه شروع فعالیت سیستم تعیین شده و در قدم بعد مهم‌ترین و اساسی‌ترین فعالیت و پردازشی که در سیستم رخ می‌دهد معلوم گردد. در ادامه، راهبردها و راهکارهای عملیاتی سیستم مورد توجه قرار گرفته و نقاط بحران‌زا و خطرآفرین آن مشخص شود. در آخرین قدم نیز خروجی و محصول سیستم مورد بررسی قرار گیرد. بر این اساس، هر کارگاه آموزشی از شش مرحله تشکیل شده است: تعیین هدف، نقطه شروع، نقطه مرکزی، برنامه حرکت، نقاط بحران و نقطه مقصد. عناوین هر یک از این مراحل، در این کارگاه عبارتند از:

۱- تعیین هدف کلی	۱
۲- تعیین فعالیت‌های اصلی	۲
۳- فعال‌سازی ظرفیت‌ها (نقطه مرکزی)	۳
۴- تعیین نقاط بحران و خطرآفرین	۴
۵- تعیین خروجی و محصول	۵
۶- زندگی خوب و شیرین (نقطه مقصد)	۶

نگرشی دیگر به مصیبت و بلا

۱. جمله‌ای معروف است که مضمون آن در روایات نیز وارد است. این جمله یعنی: مصیبت و بلا، نتیجه قربات و محبت است. هرکه قربات و محبتش نسبت به خدا بیشتر، بلا و مصیبتش در زندگی هم بیشتر.

۲. سیستم به ساده‌ترین و کوتاه‌ترین بیان یعنی: مجموعه‌ای از اجزاء هدفمند و مرتبط با هم.

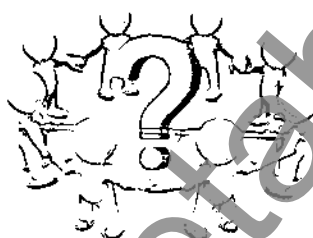
۳. به‌منظور کسب آگاهی بیشتر از راهبردها و راهکارهای این روش تحقیقی و آموزشی، به دو کتاب «راهنمای تحقیق با اقتباس از نگرش اسلام به علم و هستی» و «راهنمای تدریس با اقتباس از نگرش اسلام به علم و علم‌آموزی» تألیف حجة الاسلام و المسلمین حاج شیخ عبدالحمید واسطی مراجعه نمایید.

روش کارگاه:^۱

در این کارگاه، به منظور تبیین هر یک از مراحل شش گانه، مخاطبین ابتداء با یک سؤال مواجه شده و پس از شنیدن توضیحات اولیه و مقدماتی استاد، موظفند براساس تفکر فردی خود به آن پاسخ دهند.

پس هر یک از افراد، در گروه‌هایی که از قبل تعیین شده است، به بحث و بررسی گروهی در ارتباط با پاسخ سؤال مذکور پرداخته و در نهایت پاسخ مشترکی را به عنوان نظر گروه ارائه می‌دهند.

در ادامه، پاسخ پیشنهادی سؤال مذکور مورد بحث و بررسی واقع شده و پس از ارائه توضیحات تکمیلی توسط استاد، جمع‌بندی نهائی توسط خود مخاطبین انجام و در یک خط نوشته می‌شود.^۲

بدیهی است تنها با عدم مراجعه به پاسخ پیشنهادی ارائه شده در هر مرحله، قبل از تفکر فردی و جمع‌بندی گروهی است که می‌توان نسبت به اخذ نتیجه مناسب آموزشی امیدوار بود. در غیر این صورت، ثمره و اثر مطلوبی به دست نخواهد آمد.

به آن امید که زمینه بهره‌مندی از برکات معارف دین و تجربه شیرین خردورزی بیشتر را فراهم آورده باشیم، إن شاء الله.

۱. در این قسمت روش برگزاری کارگاه‌های آموزشی نگرشی دیگر با حضور استاد و در قالب یک جلسه آموزشی بیان شده است. بدیهی است که مخاطبین محترم می‌توانند به شکل فردی نیز به مطالعه متن این کارگاه اقدام نموده و پس از تأمل در سؤال و یادداشت پاسخ خود، به بررسی پاسخ پیشنهادی بپردازند.
۲. لازم به ذکر است که در راستای تبیین هرچه بیشتر قسمت‌های مختلف این متن، مطالب تکمیلی مهمی به عنوان ضمیمه نیز ارائه شده است. مطالبی که مطالعه دقیق آن‌ها، در جهت جمع‌بندی و نتیجه‌گیری بهتر، نقش تعیین‌کننده‌ای را داراست.